

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

15.04.2021 р.

м. Львів

№ 63/27-рк/к

Костопільська міська рада

35000, Рівненська обл., м. Костопіль,
вул.1 Травня, 3

Щодо припинення
дій, які містять ознаки порушення
законодавства про захист економічної
конкуренції

Західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі-Відділення) в ході моніторингу рішень органів місцевого самоврядування на відповідність законодавству про захист економічної конкуренції встановлено наступне.

- (1) Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які впливають на конкуренцію.
- (2) Згідно з статтею 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (надалі – Закон) місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (3) Статтею 10 Закону встановлено, що сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією, цим та іншими підзаконними актами.
- (4) Відповідно до Закону, Костопільська міська рада в межах своєї компетенції самостійно вирішує питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян, які проживають на території м. Костопіль забезпечує дотримання законності та правопорядку.
- (5) Костопільська міська рада (надалі – Міська рада) (м. Костопіль, вул.1 Травня, 3) включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-

правовою формою – орган місцевого самоврядування, ідентифікаційний код 04057669.

- (6) Основним видом діяльності є «Державне управління загального характеру» (КВЕД 84.11).
- (7) У розумінні статті 1, статті 5 Закону Міська рада є органом місцевого самоврядування.
- (8) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно статті 11 Закону є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.
- (9) Виконком є виконавчим органом Міської ради, який їй підконтрольний та підзвітний і не є юридичною особою.
- (10) На території м. Костопіль повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Костопільською міською радою та її виконавчим комітетом.
- (11) Згідно статті 73 Закону акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.
- (12) Згідно з пунктом 15 частини першої статті 26 Закону відповідні ради мають повноваження щодо скасування рішень їх виконавчих комітетів.
- (13) Частиною третьою статті 24 Закону передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (14) Статтею 30 Закону визначено повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку.
- (15) Так, до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, такі повноваження:
  - власні (самоврядні) – встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад (підпункт 9 пункту «а» статті 30 Закону);
  - делеговані - встановлення за погодженням з власниками зручного режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності.

- (16) Пунктом 13 «Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833 (надалі – Порядок провадження торговельної діяльності), визначено, що:
- режим роботи торговельного об'єкта та закладу ресторанного господарства, що належать до комунальної власності, встановлюється органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства;
  - для закладу ресторанного господарства, який обслуговує споживачів на підприємствах, в установах та організаціях, режим роботи встановлюється суб'єктом господарювання за домовленістю з їх адміністрацією.
- (17) Згідно із пунктом 19 «Правил роботи дрібнороздрібною торговельною мережі», затверджених наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 08.07.1996 №369 (надалі - Правила) режим роботи об'єктів дрібнороздрібною торговельною мережі встановлюється суб'єктом господарювання самостійно, а у випадках, передбачених законодавством, за погодженням з органами місцевого самоврядування.
- (18) Статтею 1 Закону України "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності" (надалі - Закон про дозвільну систему) визначено, що дозвільна система у сфері господарської діяльності - сукупність урегульованих законодавством відносин, які виникають між дозвільними органами, державними адміністраторами та суб'єктами господарювання у зв'язку з видачею документів дозвільного характеру, переоформленням, видачею дублікатів, анулюванням документів дозвільного характеру.
- (19) Виходячи з визначення «дозвільної системи у сфері господарської діяльності» відносини між органами сільських, селищних, міських рад щодо погодження режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування з суб'єктом господарювання (власником таких об'єктів) не підпадають під дію Закону про дозвільну систему, оскільки такі відносини не можуть бути пов'язані з отриманням будь-яких документів дозвільного характеру.
- (20) Крім того, погодження режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування не передбачене Законом України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності».
- (21) Таким чином, режим роботи підприємств, установ, організацій суб'єкти господарювання (власники) встановлюють самостійно, а у вищезгаданих випадках, передбачених законодавством, погоджують з органом місцевого самоврядування з обов'язковим дотриманням особливостей продажу окремих груп продовольчих та непродовольчих товарів, здійснення різних видів торгівлі, роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства.
- (22) Виконавчим комітетом Міської ради прийнято рішення від 14.03.2011 року № 167 «Про впорядкування видачі дозволів на право торгівлі в м. Костопіль» (надалі – Рішення), яке на даний час є чинним, що підтверджується листом Міської ради від 11.02.2021 року № 1253/02-08.
- (23) Проект Рішення на погодження до органів Антимонопольного комітету не надавався.

- (24) Відповідно до Рішення, виконавчий комітет Міської ради вирішив:
1. Видавати (безкоштовно) дозволи на право торгівлі згідно поданих заяв СПД на підставі наступних документів:
    - заява (клопотання);
    - копії свідоцтва про реєстрацію СПД;
    - копії свідоцтва про сплату єдиного податку;
    - копії правових документів на будівлю (приміщення, споруду);
    - копії договору оренди на будівлю, іншого приміщення;
    - копії договору на вивезення сміття, укладеного з КП «Костопількомунсервіс».
  2. Зобов'язати СПД узгоджувати режим роботи торгових закладів з Костопільською міською радою.
- (25) При аналізі даного Рішення встановлено, що воно в цілому містить вимоги не передбачені чинним законодавством та може мати негативний вплив на конкуренцію, зокрема, відповідно до пункту 1 Рішення, суб'єкти господарювання мають отримати дозвіл на право торгівлі.
- (26) Для отримання дозволу на право торгівлі суб'єкти господарювання мають подати наступні документи:
- заяву (клопотання);
  - копію свідоцтва про реєстрацію СПД;
  - копію свідоцтва про сплату єдиного податку;
  - копію правових документів на будівлю (приміщення, споруду);
  - копію договору оренди на будівлю, іншого приміщення;
  - копію договору на вивезення сміття, укладеного з КП «Костопількомунсервіс».
- (27) Разом з тим, отримання дозволу на право торгівлі на сьогоднішній день не передбачено жодним законодавчим актом України.
- (28) Відповідно до статті 1 Закону України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» забороняється вимагати від суб'єктів господарювання отримання документів дозвільного характеру, які не внесені до Переліку, затвердженого цим Законом.
- (29) У вищезазначеному Переліку відсутні Дозволи на право торгівлі та будь-які інші дозвільні документи для початку роботи закладів торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування.
- (30) Крім того, відповідно до пункту 2 Рішення всі суб'єкти підприємницької діяльності зобов'язані узгоджувати режим роботи торгових закладів з Костопільською міською радою, що суперечить Порядку провадження торгівельної діяльності та Правилам.
- (31) Запровадження Костопільською міською радою вимог щодо отримання дозволів на право торгівлі та зобов'язань на погодження всіма суб'єктами господарювання режиму роботи торгових закладів, потребує від суб'єктів господарювання додаткових затрат часу та є безпідставним.
- (31) Сукупність норм Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачає змагання між суб'єктами господарювання, які завдяки, саме, власним досягненням

здобувають переваги над іншими суб'єктами господарювання, натомість, антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування можуть вплинути на відповідний стан конкуренції шляхом її обмеження, що може полягати у зміні існуючих факторів, які визначають інтенсивність конкуренції, а саме дії зовнішніх факторів, одним з яких можуть бути дії органів місцевого самоврядування, які, внаслідок потенційної можливості негативного впливу на конкуренцію, визнаються антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування.

- (32) Відповідно до приписів частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь яких актів (ршень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь - які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (33) Дії Костопільської міської ради, щодо вимог стосовно отримання дозволів на право торгівлі та зобов'язань на погодження *всіма* суб'єктами господарювання режиму роботи торгових закладів містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

Враховуючи вищевикладене та з метою припинення дій, які містять ознаки порушень законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Костопільській міській раді (35000, Рівненська обл., м. Костопіль, вул.1 Травня, 3, ідентифікаційний код 04057669) вжити заходів щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом скасування Рішення виконавчого комітету Костопільської міської ради від 14.03.2011 року № 167.

Про результати розгляду зазначених рекомендацій повідомити територіальне відділення з двомісячний строк з дня їх отримання. Надати територіальному відділенню документи, що підтверджують виконання рекомендацій територіального відділення.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи

спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова Колегії

Ростислав ЛЕЩИШИН